

บทวิจารณ์หนังสือ (Book review)

Gray, David E.(2018). **Doing Research in the Real World**. 4th edition. London: Sage, 813 pp.

ณัฐพล ชันธไชย¹

I

กระแสของระเบียบวิธีการวิจัยในทางสังคมศาสตร์ในปัจจุบัน แบ่งระเบียบวิธีการวิจัยเป็น 3 แนวทาง คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงผสม (Mixed research)

ปรากฏการณ์ดังกล่าวสร้างปัญหาให้แก่บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักวิจัยซึ่งต้องอาศัยทุนสนับสนุนในการดำเนินการวิจัย อาจไม่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย ถ้าวิธีดำเนินการวิจัยที่เลือกไม่ตรงกับนโยบายวิธีการวิจัยของหน่วยงานที่พิจารณาให้ทุนวิจัย หรือการเลือกวิธีการวิจัยตามกระแสความนิยมซึ่งทำให้ต้องใช้ทรัพยากรในการวิจัย เช่น งบประมาณ เวลา และกำลังคนที่ไม่ประหยัดโดยไม่จำเป็น เป็นต้น

II

หนังสือ Doing Research in the Real World (4th edition) โดย David E. Gray นำเสนอวิธีการวิจัยที่อยู่ในกระแสปัจจุบัน

David E. Gray ผู้เรียบเรียงหนังสือ Doing Research in the Real World เป็นศาสตราจารย์ในสาขาภาวะผู้นำ และพฤติกรรมองค์กรที่มหาวิทยาลัย Greenwich ในสหราชอาณาจักร ความสนใจ และผลงานทางวิชาการอยู่ในด้านระเบียบวิธีการวิจัย การเรียนรู้ด้านการจัดการ และธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) เป็นต้น

สาระสำคัญของหนังสือ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

Part A Principles and Planning for Research

Part B Research Methodology

Part C Data Collection and Methods

Part D Analysis and Report Writing

ใน Part A ว่าด้วยหลักการเบื้องต้นและการวางแผนการวิจัย เช่น แนวความคิดทางทฤษฎีของการวิจัย การจัดทำข้อเสนอเพื่อการวิจัย (Research proposal) จริยธรรมในการวิจัย และการจัดทำวรรณกรรมวิจารณ์ (Literature review)

ใน Part B ผู้เขียนหนังสือบรรยายถึงระเบียบวิธีการวิจัยทางปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบผสมผสาน เทคนิคการเลือกตัวอย่าง การออกแบบการวิจัยเชิงพรรณนา และเชิงการวิเคราะห์ กรณีศึกษา การวิจัยเชิง

¹รองศาสตราจารย์,(เศรษฐศาสตร์), Ph.D. University of Reading, UK บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
1767 ถนนพัฒนาการ. แขวง/เขต สวนหลวง กรุงเทพฯ. 10250
email: Nkhanthachai@gmail.com

ปริมาณ และการวิจัยการดำเนินงาน (Action research)

วิธีการรวบรวมข้อมูลวิธีต่าง ๆ นำเสนอใน Part C ได้แก่ การสำรวจและแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ แบบไม่มีส่วนร่วม การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและชาติพันธุ์วิธี (Ethnography) กลุ่มจำเพาะเจาะจง (Focus group) และวิธีทางอ้อม (Unobtrusive measures) วิธีสื่อวิจัย (Visual research

methods) วิธีวิจัยดิจิทัล และการวิจัยข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

Part D ซึ่งเป็นตอนสุดท้ายของหนังสือนำเสนอวิธีการวิเคราะห์และการนำเสนอรายงาน ทั้งวิธีเชิงปริมาณ เช่น SPSS, NVivo การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพ การเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ รวมทั้งการเตรียมตัวในการสอบป้องกัน (Vivas) วิทยานิพนธ์หรือดุษฎีนิพนธ์

III

หนังสือ Doing Research in the Real World มีความยาว 813 หน้า Gray ได้พยายามบรรยายระเบียบวิธีการวิจัยวิธีต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดมากที่สุดเท่าที่ความยาวของหนังสือจะทำได้ ทั้ง ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพและระเบียบวิธีผสม จึงเป็นมูลเหตุสำคัญทำให้หนังสือมีความยาวถึง 813 หน้า แต่อย่างไรก็ตามก็ย่อมจะไม่สามารถบรรยายรายละเอียดของระเบียบวิธีวิจัยของทั้ง 3 วิธีได้อย่างครอบคลุมและลึกซึ้ง

นอกจากการบรรยายในรายละเอียดของระเบียบวิธีวิจัยทั้ง 3 ระเบียบวิธีแล้ว ในแต่ละบทระบุแนวการเสนอ (Chapter outline) คำสำคัญ (Key words) วัตถุประสงค์ (Chapter objectives) สำคัญ สรุป คำถามท้ายบท รายการหนังสือสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้ผู้อ่านได้ทราบล่วงหน้าเป็นการเตรียมตัว และใช้ทบทวนความรู้ที่ได้รับจากการอ่าน

ส่วนที่เป็น Glossary ทำให้ผู้อ่านค้นหาความหมายสำคัญของแนวความคิด (Concepts) ต่าง ๆ ได้ง่ายและรวดเร็ว

ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้ด้วยเครื่องมือทางดิจิทัล (Digital device) โดยดำเนินการตามขั้นตอน 3 ขั้นตอนคือ

1. เข้าถึงโดย <http://bookshelf.vitalsource.com>

2. สร้างบัญชีและ download

3. ได้รับ interactive eBook โดยใช้ code: 2 EW 3 NMMVGM4D8SYA3QCA

เป็นที่สังเกตว่า ผู้เขียนตำรานี้มิได้ให้ความแตกต่างระหว่างวิจัย (Research) และวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific research) ไว้อย่างชัดเจน แม้ในดัชนีท้ายเล่ม (Index) ก็ไม่ช่วยบ่งชี้ว่าได้ให้อรรถธิบายไว้อย่างไร

IV

การจัดทำหนังสือ หรือตำราระเบียบวิธีการวิจัย โดยให้ครอบคลุมทั้ง Quantitative, Qualitative และ Mixed methods เป็นความพยายามที่น่าจะได้ประโยชน์สำหรับผู้อ่านหรือ

นักศึกษาที่ต้องการความรู้พื้นฐาน ทั้ง 3 ระเบียบวิธีดังกล่าว รวมทั้งตระหนักถึง จุดอ่อน-จุดแข็งของแต่ละระเบียบวิธี เพื่อนำไปประเมินทำให้เห็นแนวทางต่าง ๆ ของการดำเนินการวิจัย

หลักการโดยทั่วไประเบียบวิธีการวิจัยน่าจะเลือกให้เหมาะสมกับประเด็นปัญหาของการวิจัย (Research problem) หรือคำถามวิจัย (Research questions) รวมทั้งประโยชน์ที่คาดหวังจากผลการวิจัยว่าเป็นการวิจัยเชิงวิชาการ (Academic research) หรือ การวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied research)

ผู้สนใจระเบียบวิธีการวิจัยโดยละเอียด ควรศึกษาเพิ่มเติมในตำรา ว่าด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงผสม โดยละเอียดเป็นการเฉพาะด้วยเพื่อความเข้าใจ และความสามารถในการประยุกต์ระเบียบวิธีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามปัญหาหรือคำถามการวิจัยของตน